

Namiq Dəlidağının "Elliliyi"

„Ötən ilin bir payız günü idi. Sumqayıtda küçədə rastlaşıq. Namiq Dəlidağlı mənə bir “ellilik” verdi ki, “xirdalayım”. Hətta məni çay süfrəsinə dəvət etdi, amma təbəsiyim üçün üzrəxahlıq edərək, ‘elliliyi’ də cibimə qoyub getdim. İndi yadına düşür ki, axı, o “ellilik” elə qaldı.

Fikirleşməyin ki, xəzinədar-filanam. Mən hara, pul xirdalamaq hara? Olsa-olsa, söz xirdalayaram. Elə səhəbet də şəir dostum Namiqin 50 yaşı üçün çap etdiridiyi el boyda “Ellidə ələnənlər” kitabından gedir.

Onun kitabına ön sözə filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İlham Məmmədli yazar ki, Namiq Dəlidağlı bu gün ömrünün və yaradıcılığının ən yetkin dövrünü yaşayır. Ciddi söz adımı kimi tanınmasına baxmayaraq, heç vaxt qalın-qalın kitabları çap olurmayıb. Lakin o, balaca kitablara çox böyük mətbəkləri, mövzular, insan duyğularını siğdırda bilib.

Doğrudan da, Namiq təməraq sevən deyil, sakit, elə menim kimi, bestəboylu “faşir”的 birisidir. “Cölümde mən kiçilirəm, içimdə dərdim böyüyür” deyən şair, təxəllüsündən de göründüyü kimi, Dəlidəğlidir, 27 il düşmən tapdajında qalmış sazlı-sözlü, qızılı-misli Kelbəcər elindəndir. Bəs, on ilerə “orda yad elində ata mezarı” qalan, burda “ürəyinini başı üzüyen”, “düşmən güləsindən çapılan qaya”lara görə ruhu “dəli haraylara köklənən, “sınıq pəncərəli, sınıq qapılı” evinin dərdini çəkən və ürəyi çat-çat olan şair ne boyda olmalıdır ki? Sumqayıtda hər birimizin ustاد sandığımız Əşrəf Veysəllinin “Orda uşaqlığım əsir düşübüdü, Burda qocalığım xəcalet çəkir” deyimine uyğun bir tale yaşıyan, özü demiş, neçə arzusu, dileyi “intihar olmuş” şair necə sinixmamalıydı ki?

**Cənə ağıyan Vətən,
gözü ağılayan Vətən.
Sinxidəni duydum
saralan otlanndan,
qorxub sənin boynuna
sarilan otlanndan...**

Dağların yoncasını, nərgizini, bə-

Qızı, təmərat Namiq Dəlidağlı 61 yaşındakı (20 sentyabr) 1970-üñ ilə Kəlbəcər rayonunda nadanın atıb. Alıratıldı.

Hətta nətə işkəndən asağı siniflərinə təxəllüs vəzifələndən sonra 1980-ci illərdən dördüncü məktəbdə qəbul olunmuşdur. 1984-üñ ilə dördüncü məktəbdə qəbul olunmuşdur. 1984-üñ ilə sənətçi, saytardan müsbət, parlament məsələsi, yəhə mösləti, bay roflərindən, latifli, “100 saat”, “Hərəkət” dəstəsi idarəti, “Şəhərinə sən”, “Dəli” qəzetlərinin redaktoru olmuşdur.

Sənətin və məqədəstər stenografiyalımlarla və xəridi məktəbdən nəşr olunmuşdur. Dördüncü məktəbdən tətbiq olunan məzüttü, “Alg əzəmətli”, “Qızı stagiundan reportaj” vər. Kitablarının mənşədən ilə ev sərvət iləkənəmə və xəridi tərəfdən adəm təqdimatçıq təqdimat.

Azərbaycan Yaxşıclar Birliyinin və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvüdü, “Qızı qatom” və dəpar, mədə, adəti məktəbatkarı, Azərbaycan Yaxşıclar Birliyinin üzvü ilə sənədin Prezidenti təqdimatçıq təqdimat.

— Manavraz, — Dəlidağ, — Sumqayıt faktör, — sənət-saytların qurucusu və Türkçədə fastifikasiyaçılarının “Kəlbəcərlər” sənətinin kösəzəndə, “Dəlidağ” idarəti Kəlbəcərə sənədi,

Alatlı, 21 İyul 2018.

P.S.: Bu kitabı Gənclərdə armalı terrorizm qurbanı olun oğluohsur kürpalayı həlaf edirəm.

növbəsini qoyub şəhərin kaktusuna, liliyinə, xrizantemina möhtac olan şair təselli tapardımi?

Bezdəm bu şəhərin küçələrindən, bezdəm bu şəhərin asfalt üzündən, çıxıb kəndimizə getməyim gəlir, geriyə dönməyə üzüm nə gəzir...

...Neçə il önce yaxın dostumuz, şeir-sənət xırıdır Namiq Şirməmməlli, Namiq Dəlidağlı və mən Sumqayıtdakı “Ana ve uşaq” kafesində oturmuşdum. Ana uşağı kimiyidik. İştirilmiş torpaqların, üzünü-gözünü doyuncu güldürə bilmediyimizənalarımızın “dərd”ini çəkdik bir-iki saat. Namiq orda anasına yazdıığı “Səni Kəlbəcəre aparammırı” addı bir etiraf şeirini də oxudu:

Namiq Dəlidağlı

Yanırsan, göylərə bülənddi tüstün,
görürəm, çox vədə vurmuram üstün.
Çəmənlər pərişan, çıçəklər küskün,
qan töküր dağ, dərə, aparammırıam.

Deyirəm, nə yaxşı ki, artıq bu həsrətə, nisgile son qoyuldu. Torpaqlar işğaldan azad olundu, indi hamımız Kəlbəcərə, Laçına, Şuşaya getməye səbir-sizlənirik. Amma yurd həsrətinin, od-oçaq yanğısının izi əbədi qalib şairin ürəyində. Yanıq yeri kimi, yara çapığı kimi. Onun şeirləri vətən ağrılı - vətən ağrılı ile doludur. Hərədən adama elə gelir ki, şair, deyəsən, məglubiyət-lə az qala barışbmış da. “Vay dədəm, vay, biz hələ yaşayırıq”g Amma diqqətlə baxanda bunun heç də belə olmadığını görürsen. Bu misralar məhz Nami-

qındır, axı:

Özü yuxilan ağlamaz,
dur, çırp üstünü-başını,
sil gözlərinin yaşını,
yaşamağa öyrənginən,
bu dövran sevmir ‘naşını!’

və yaxud

Saxla o gedən qoşunu,
yüyürüm mən də qoşul-

Yeni hər şey qabaqdadır, yeni qoşun tezliklə ijeri şığıyacaq, üzü dağlara çapacaq, qısqası qiyamətə qoymayacaq qalsın. Hələ beş il qabaq Namiq Dəlidağlı Böyük Qayıdışımızın başlangıcı olan Lələtəpədən, Cocuq Mərcanlıdan

üzünü Murova tərəf tutaraq demişdi:

Sənin sağalmığının
bir yolu, bir çəmi var,
Sənin yaralannın
bircəce məlhəmi var:
Onun adı SAVAŞDI –
onun adı QƏLƏBƏ...

Nə xoş bizlərə ki, bu “çəmi” tapmaq bextizimzdə, qismətimizdə varmış. QƏLƏBƏ qəddimizi düzəltdi, belimizi dikəldi. Şeirlərinin birində “Ümidim hələ də can verməmişdi” deyən şairimə, dincə gelər ta!

Namiqin yaradıcılığı qoşmalı, gərəylili dağlardan qut alsa da, qaya misraların bel sütunundan maya tutsa da, o gözəlli saxlamaq şərtile bir qədər müasir ruhludur. Yəni sırf ənənəvi olaraq qalmayıb, çağdaş çağırışlara uyğun tarzda bəzi zərər işləmələrinə valanıb. Onun söz dəyirmənində fikirlər elə gözəl üyünü ki, dörtlü-dörtlü sözlər dad kimi, bərəkət kimi unluğundan gəlib töküür. Burda Kəlbəcər nisgili ilə dünyadan köçmüş böyük, unudulmaz şairimiz Məmməd Aslanın dəfninə yazdığı şeiri misal çekmək olar:

Torpağa bir tabut söz basdırıldı,
indi kepənəkər sözə qonacaq,
Arılar şırasın sözdən çəkəcək,
bu məzar söz adlı bar gatırıçək,
çičək bitirəcək, gül bitirəcək...

Şairin “Axtarıram”, “Xan Laçına gedə bilmədi Ağa Laçını”, “Şairləri soyurlar”, “Çaylar” və başqa şeirləri də bu baxımdan maraqlı yanaşmaları ilə seçilir.

...Beləcə, Namiq Dəlidəğinin verdiyi “elliliyi” axır ki, birtəhər xirdaladım. Xeyrli olsun!

**Əli Nəcəfxanlı
Əməkdar jurnalist**